

JUNI 2021

N° 448

Panorama H.F.

Inhoud :	blz
Ons bezoek aan onze zusters in Kinshasa en Goma!	2-5
België	
In de basisschool van Helmet	5-6
Centraal Amerika	
In de gemeenschap van Nazareth	6-7
20 juni 2021 Werelddag van de vluchteling	7
Afrika	
In Chemba	8-10
'Broosheid' 'trauma' 'veerkracht' 'daadwerkelijk medeleven'	10
Familienieuws	11

ONS BEZOEK AAN ONZE ZUSTERS IN KINSHASA EN GOMA

Na Mozambique is Kinshasa aan de beurt. Op dinsdag 25 mei 2021 nemen Emérence en ik de vlucht van Brussels Airlines naar Kinshasa, Trui brengt ons naar de luchthaven. Trui en Ludwina zijn onze trouwe chauffeurs voor vertrek en aankomst in Zaventem en we waarderen deze zorgzame aanwezigheid die noodzakelijk is in bepaalde situaties. Ondanks de grote administratieve rompslomp en onzekerheid in vele landen rond de hervatting van internationale vluchten in het licht van de covid 19-pandemie, besluit Emérence om toch de bezoeken aan de zusters te ondernemen. Hen ter plaatse zien en horen is toch een ingrijpendere vorm van nabijheid en ondersteuning dan via een zoom sessie in deze moeilijke tijden van Covid 19. Vóór het aanvangen van de reis gaat er heel wat tijd in het weten en bijeenkrijgen van wat er nodig is aan attesten en zo meer in functie van covid-veiligheid. Nog een extra stress moment aan de incheckbalie voor een QR code die ergens in onze telefoon moest te vinden zijn. Personeel is zeer vriendelijk en met hun hulp vinden we dat bewuste te scannen 'prentje' van de QR code. Het komt op 10' aan om de vlucht te halen. Eindelijk gaan we aan boord en dan realiseren we ons dat we echt gaan reizen!

En een paar uur later komen we aan op het vliegveld van Kin en wat een blij weerzien met onze zusters op de luchthaven van Ndjili Kinshasa! Het vliegtuig is geland om 20.00 uur, maar we verlaten de luchthaven pas om 22.30 uur vanwege covid 19-regelgeving:

inchecken op de luchthaven, controleren van de QR-code ontvangen in Zaventem en een nieuw mondmasker. Uiteraard nieuwe kosten maar die nodig zijn... Ondertussen volgen we de situatie in Goma op de voet na de ramp veroorzaakt door de uitbarsting van de Nyragongo vulkaan twee dagen vóór onze reis.

duidelijk. Op de prachtige scheidingen bij aan de verbetering van het autoverkeer en bevorderen ze de vlotheid van het verkeer tussen het stadscentrum en de luchthaven N'djili. Zo zijn we na 20' reeds 'thuis' en vroeger deed men er zeker een uur over door de grote files op de weg.

Kinshasa blijft zelfs 's nachts een lawaaierige stad, met te veel verkeer. Een nieuwigheid is Lumumba Boulevard dragen de

We komen aan in de gemeenschap in Limete en worden er heel hartelijk onthaald door de zusters van Limete en Kisenso samen. We verblijven twee dagen in Limete om dan de gemeenschap van Kisenso te bezoeken.

Alles verloopt goed: de persoonlijke ontmoetingen, de bijeenkomsten met de gemeenschappen, het bezoek aan de werken. We hebben tijd om het gezondheidscentrum,

voedingscentrum en kraamkliniek Esengo te bezoeken waar onze zusters werkzaam zijn. De vriendschappelijke ontmoeting met het personeel van deze gezondheidsinstelling is een aangenaam en bemoedigend moment waarop we ervaren hoe hun dienst aan de zieken en de armen met toewijding gebeurt in de specifieke context van de covid-19 pandemie. Ik ben blij voor de samenkomst met bekende collega's van het medische team waarmee ik nog heb samengewerkt.

We zijn ook vol bewondering voor de producten van de tuin van onze burens, de Witte paters van Afrika : mooie en sappige papaja's en heerlijke avocado's.

Maar dat is niet alles! Hun mini konijnen- en pluimvee kwekerij

binnen het domein

van de gemeenschap zijn ook een bloeiende onderneming!

Gaudence is daar de perfecte manager voor. Een konijn of kip van eigen kweek smaakt dubbel lekker. Proficiat aan de hele

gemeenschap.

Bewonder ook de weefkunst van onze medezusters ! Ze benutten hun ontspanningstijd na het nieuws op TV voor het vlechten van kleurige sterke draagtassen. Ze verkopen die aan een heel lage prijs zodat de mama's er gemakkelijk één kunnen kopen en dat vergemakkelijkt het dragen van hun boodschappen. Het is ook met een ecologisch tintje want zo gebruiken de mama's minder weggooi plasticzakken. Het is een actie in de geest van 'laudato Si' voor en met de gezinnen die aan de rand van de stad wonen en minder kansen hebben dan wie in het stadscentrum woont.

Daarnaast waren er heerlijke dessert bananen, passievruchten en citroenen van onze kweek op het " Bateke plateau" dat op 500km van Kinshasa ligt. Het 100/100 "biologisch" fruit geeft ons veel vitamines en een deugddoende verfrissing in de grote hitte van het droge seizoen. Het is nu 32-35°C. We plannen een bezoek aan de velden op het Bateke plateau.

Het wordt een ontspannende dag in de

velden, ver weg van het lawaaierige Kinshasa. Met hulp van enkele vaste arbeiders gaan er geregeld

enkele zusters een paar dagen werken bij het planten, het onderhouden of het oogsten. De vruchten van het land worden verdeeld onder de 3 gemeenschappen van Kin. We hebben er een mooie oogst van bananen en papaya's. De grond geeft er ook grote maniokwortels en maïs. De acaciabomen en eucalyptus geven een goeie voorraad hout ook al is er soms hier of daar een brousebrand die een deel van de bomen vernielt. Bravo voor Beata die al de bomen

plantte. Op de terugweg houden we nog even halt op ons lapje grond in Mpasa dicht bij de vlieghaven.

Op 5 juni nemen we een gemeenschappelijke ontspanningsdag met alle zusters van Kin. We bezoeken de 45 meter hoge waterval van Zongo op de Inkisi rivier, een toeristische trekpleister gelegen in 'Beneden Congo' op 135 km van Kin. Er wordt weleens gezegd "niets beter dan het prachtige kader van Zongo om te ontspannen en

de lof op de natuur te bezingen! Onbeschrijflijk mooi. En dat geluid erbij. Het is een paradijs op aarde "Onvergetelijk beeld van het water dat bruist boven de afgrond". In heel je wezen voel je de verfrissing.

Op 8 juni gaan we op bezoek bij de zusters van Limete. We worden er verwelkomd door de leerlingen van "Le Gai Savoir". Een mooi en hartelijk onthaal. De talenten van leerlingen van de verschillende klassen komen aan bod in muziek, zang, declamatie en dans. Ook een leerkracht neemt hieraan deel. Eenvoudig en mooi !

We bezoeken ook ons huis in Righini waar religieuzen van andere congregaties verblijven die hoger onderwijs volgen in Kinshasa. Overal neemt Emérence de tijd voor wie het verlangt een persoonlijk contact te hebben met haar.

Wanneer we vernemen dat het vliegveld in Goma weer werd geopend na de vulkaanuitbarsting treffen we direct schikkingen om

naar Goma te vliegen nu we hier al in Congo zijn. We vertrekken op 11 juni en voorzien op 15 juni terug te komen naar Kinshasa. Zo kunnen we persoonlijk onze zusters beluisteren en

ondersteunen na de bange tijd die ze meemaakten tijdens de uitbarsting. Belangrijk is ook dat we zicht krijgen op de schade door de uitbarsting en de aardbevingen die erop volgden. De foto's die je al deels zag in vorig nr. van panorama laten de grote barsten zien. We kunnen de regionale raad bijwonen en het gezondheidscentrum Mugunga en ons veld in Keshero bezoeken. Terug in Kinshasa zetten

we onze bezoeken verder voor zover de gezondheidstoestand van Emérence het toelaat. Want Emérence moet tussendoor verzorgd worden voor een hevige malaria aanval.

We zijn blij en dankbaar dat Brigitte ons vergezelde zowel in Kinshasa als in Goma. Een speciaal woord van dank zeggen we aan jullie, de zusters van Kinshasa, voor de manier waarop je dienstbaar zijt bij de bevolking. Dank voor jullie bezorgdheid voor ons en de hulp om alle reizen vlot te laten verlopen!

Dank ook aan iedereen, veraf of dichtbij, die met genegenheid en in gebed met ons meeleefden. We bidden om Gods zegen over jullie allen!

Gisèle Budema

De gestolde lavastroom van de Nyiragonguitbarsting die een woonwijk van Goma overspoelde.

Veel gebouwen leden grote schade door de aardbevingen die nog dagen nadien een bedreiging vormden. Er zijn van onze scholen getroffen, ook het gezondheidscentrum en het vormingshuis.

In de 2 basisscholen van Katoyi zijn er 31 van de 34 klassen onbruikbaar omdat het er onveilig is. Ook een kantoor is te onveilig om daar nog te werken. Hoe is dat opgelost?

Twee andere scholen, de instituten Uzima en Virunga, hebben hun deuren geopend voor de leerlingen van Katoyi scholen. Zij krijgen er in de voormiddag les en in de namiddag krijgen dan hun eigen leerlingen er les. Voor 'le gai savoir' is er opvang in de vergaderzaal van het postulaat.

We bewonderen de soepelheid en creativiteit van alle leerkrachten in deze situatie. Hun motivering is de bezorgdheid om onderwijskansen te verzekeren aan al de kinderen.

Emérence Mwambusa

BELGIE

IN DE BASISCHOOL VAN HELMET

Op 31 mei deed Emérence een oproep "SOS GOMA" om hulp bij het herstellen van de schade aan de gebouwen ten gevolge van de onverwachte uitbarsting Nyiragongo vulkaan. Deze oproep kreeg een antwoord van mensen dichtbij en veraf.

Zo reageerden leerlingen van het 5de leerjaar basisschool HF Helmet onder impuls van hun

enthousiaste klastitularis. Ze gingen de uitdaging aan zoveel mogelijk geld te verzamelen door het verkopen van 'waterijsjes' aan 0,50 euro 't stuk. Ze hingen overal in de school opvallende affiches uit om het aantrekkelijke initiatief kenbaar te maken. Een ijsje kopen tijdens de speeltijd is verleidelijk. Hun klastitularis vroeg dat de zusters in iedere klas wat meer uitleg zouden geven over de situatie in Goma met de gevolgen van de vulkaanuitbarsting voor de bevolking. Odette en Rose begonnen documentatie te verzamelen om in de klassen te tonen. Ze noteerden verhalen die ze hoorden of lazen van mensen ter plaatse om ze door te vertellen. De kinderen waren heel geïnteresseerd en brachten zelf aan wat ze over vulkanen hadden gelezen.

Op 25 juni belden ze op van de school dat een groep leerlingen even zouden langskomen via de poort van de tuin. Maar wat een verrassing als het hele 5de leerjaar met hun titularis en de directrice van de school aan de poort stonden. Heel fier toonden ze een affiche met erop 1.100 euro's als steun voor de getroffen kinderen in Goma. Rose bedankte hen en via hen alle leerlingen en hun ouders die hieraan meewerkten.

Sommigen onder hen vroegen wat er daar met dat bedrag kon gerealiseerd worden en of ze daarvan nog iets zouden horen.

Hun enthousiasme en hun blij zijn om wat ze gerealiseerd hebben deed ons deugd. Natuurlijk spraken we ook onze dank uit aan de klastitularis die wel achter het initiatief stond. Jammer dat Emérence

er niet kon bij zijn, ze was nog in quarantaine na haar terugkomst uit Congo. Maar ze heeft het hen geschreven dat hun antwoord op de oproep 'SOS' GOMA haar echt sterk ontroert.

Henriette -du Roussaux

CENTRAAL AMERIKA

DE GEMEENSCHAP VAN NAZARETH

Op 14 juni 2021.

Als regio hebben we dit jaar op 14 juni de 165 ste verjaardag van de congregatie gevierd in de gemeenschap van Emmaüs.

Pater Denis, een vriend van de regio, ging voor in de eucharistie.

Daarop volgde een voorstelling van belangrijke gebeurtenissen in de loop van ons bestaan tot nu in 2021. Elke gemeenschap had er één uitgekozen. Het deed goed om samen zoiets weer

voor de geest te halen. En doorheen de gebeurtenissen te zien hoe God met ons op weg is. Voor sommigen was het een herinnering aan een belevenis die ze meemaakten en voor anderen het ontdekken van historische momenten uit onze geschiedenis.

Daarna hadden we een gezellige tijd aan tafel waar we genoten van de gerechten die elke gemeenschap, in afspraak, had klaargemaakt.

'Sakramentszondag'

Vroeg in de morgen zijn we naar de kerk in onze wijk vertrokken. We hadden alle materiaal voorzien om ons deel van het traject van de processie te versieren. In een sfeer van blijheid en samenhang zijn we in de verschillende groepen aan het werk gegaan. Om 8.30u begon de

eucharistie. Dit ging gepaard met het afschieten van vuurwerk en voetzoekers en kleine bommetjes die de vreugde en geloof uitdrukten om het feest.

De processie na de mis was goed georganiseerd om niet tegen de covidmaatregelen in te gaan. Afstand houdend, respectvol en met devotie namen de gelovigen deel aan de ingekorte processie.

Na de processie werd het H. Sakrament in de kerk tot 's middags nog uitgesteld zo kon wie het verlangde op die manier bij Jezus blijven en bidden..

Pastoraal :

Op zaterdag en zondag komen we samen met de jongeren in voorbereiding op de sacramenten: eerste communie en het vormsel. We respecteren hier ook de voorschriften ter voorkoming van besmetting met het covid 19 virus, 'afstand houden en mondkapjes dragen'. We werken daarom ook niet met groepsdynamiek zoals we gewoon zijn te doen. De pandemie belet ons niet evangelisch actief te zijn. Het is een uitdaging om creatief te zijn in de situatie, in de realiteit, waarin we nu leven.

We nemen tijd voor de zieken die bij ons komen en voor burens die andere problemen hebben. Met tijd luisteren we naar hen om zo met hen naar oplossingen te zoeken. Doorheen onze aanwezigheid zijn we een teken van hoop en voelen zij Gods nabijheid.

Bij de verjaardag van de congregatie drukten ze op een creatieve manier hun genegenheid en dankbaarheid uit. Het hartelijk onthaal dat ze ons gaven als we in de kerk kwamen is er een teken van en ook hun gebedsintenties. Ze gaven ons een kartonnen doos mooi versierd met

de afbeelding van de Heilige Familie. En daarnaast versierden ze een tweede doos met daarin verschillende producten die we kunnen gebruiken of doorgeven.

de gemeenschap van Nazareth

20 JUNI 2021, WERELDDAG VAN DE VLUCHTELINGEN

We hadden een ontmoeting met de "Solidariteitsgroep Mexico".

De deelnemers onthalen en steunen de migranten en vluchtelingen uit Mexico die onze stad Guatemala voorbijkomen. Wij, Lucina en Martha, namen deel aan die ontmoeting op 20 juni. De groep koos de « Werelddag van de Vluchteling » uit om deze ontmoeting te organiseren. Op die manier wilden ze hun activiteiten ten gunste van de vluchtelingen kenbaar maken.

Wij, zusters van de H.-Familie, gaven hen ons huis Tacubaya in Mexico ter beschikking als opvanghuis en bureel. Zo werden wij uitgenodigd op die ontmoeting naast vele andere aanwezigen die ook op de één of andere manier met de groep solidair zijn. De organisatie van de dag voorzag dat men ook virtueel alles kon volgen.

In de getuigenissen werd beklemtoond dat leven en delen met wie anders is dan wijzelf mogelijk is. Op de foto genomen op de computer zie je een beeld van de organisatie van de

ontmoeting. De inzet van deze groep beoogt het verdedigen van: de gerechtigheid, het leven en de rechten van de meest kwetsbare, uitgestotene en uitgebuite personen. De inzet van die werkgroep is een getuigenis en een uitdaging voor ons.

We hebben ze, in naam van de congregatie, echt gemeend geluk gewenst voor alles wat ze realiseren.

Het huis in Mexico gaven ze de naam

"MORADA" dat betekent « THUIS » en in die geest onthalen ze diegene die er aankomt.

Martha en Lucina

AFRIKA

IN CHEMBA

Wat waren we blij in de brief van Emérence op het feest van Sint Jozef te lezen dat zij samen met Gisèle op bezoek zou komen.

Het zou het eerste officieel bezoek zijn dat we bij ons in Mozambique zouden ontvangen in deze pandemietijd! Onze zusters hadden veel geluk in deze moeilijke periode bij het bekomen van alle officiële noodzakelijke documenten. God zij dank.

Op 23 april komen ze bij ons, Priscille et Domitilla, in Beira aan. Devota is ook kunnen komen om hen te verwelkomen. Alle drie vertrekken ze op 26 april naar Chemba met pater Henrique die in Chemba werkzaam is geweest. Zonder problemen komt het hele gezelschap tegen de

avond aan in Chemba. Ze worden er verwelkomd door Emérentienne en Salomé en met dansen van de meisjes internen .

Op 29 april is er tijd voorzien voor een persoonlijk gesprek en voor een uitwisseling in de gemeenschap.

Salome Emerentienne Gisèle Devota

Het bezoek van Gisèle en Emérence was kort maar zeer aangenaam. En we leerden veel op verschillende domeinen. Zo leren we onder meer hoe de bloeddrukmeter hanteren. ...Bij de internen begeleiden ze een korte sessie van handvaardigheid.

Ze bezoeken enkele families die veraf wonen van de school en die het internaat niet kunnen betalen voor hun zoon zodat hij middelbaar onderwijs zou kunnen volgen. De oplossing is dat die jongens een 'hut' (zie foto) bouwen. De grond is van

de parochie Ze wonen er met enkelen samen. Ze koken hun eigen potje op een vuurtje waarvoor ze hout gaan zoeken in de natuur. Voorraad eten brengen ze mee dat thuis gekweekt is. Dat komt veel goedkoper uit dan het internaat

Op zondag 2 mei worden onze 2 « gasten » speciaal verwelkomd in de parochiegemeenschap. Emérence spreekt de mensen toe en moedigt hen aan in blijdschap het evangelie te beleven. Ze nodigt hen uit om als metgezellen van Jezus samen te werken met de zusters. Zo kunnen ze meewerken aan een betere wereld.

Gisèle beklemtoont de vreugde die karakteristiek voor hun volk en wenst hen verder te groeien in deze vreugde. De jongeren moedigt ze aan stil te staan bij hun levenskeuze.

We volgen ook ceremonie van de naamgeving van het kind. Een onvergetelijk ervaring.

's Anderendaags reizen onze 2 bezoekers Emérence en Gisèle met Emerentienne terug naar Beira.

Daar verkennen ze de gemeenschap van Nyamizwa en het bezinningscentrum Nazare. Ze ontmoeten de aartsbisschop van Beira en bezoeken het centrum IDV, dat is het

Gisèle Priscille Domitilla Emerentienne

instituut voor slechtzienden en blinden. Het wordt nog steeds door de Portugese overheid gefinancierd maar ze vertrouwen nog steeds het bestuur ervan toe aan het bisdom. Zo komt het dat de bisschop aan onze congregatie vroeg om 2 zusters die het zouden begeleiden. Maar er moeten nog regelingen komen met de Mozambikaanse overheid en dat laat nog op zich wachten. We bidden speciaal voor die intentie zodat die dienst bij de blinden en slechtzienden kan verzekerd worden. De staat laat momenteel moeilijk missionarissen toe.

We zijn blij dat het bezoek van Emérence en Gisèle zo goed is verlopen. Er waren geen onvoorziene moeilijkheden van o.a lockdown in deze pandemieperiode. Daarbij denken we aan de zusters die hier vorig jaar daardoor plots voor maanden vastzaten.

De zusters van Chemba.

'BROOSHEID', 'TRAUMA', 'VEERKRACHT' 'DAADWERKELIJK MEELEVEN'

Dat waren de kernwoorden van de sessie (5 en 6 juni), geleid door Bernard Ugeux, Missionaris van Afrika.

Wat ons o.a. bijbleef:

Ja, de ervaring van onze broosheid kan tot iets positiefs leiden!

De ervaring broos te zijn en de erkenning van het anders broos zijn van de medemens is essentieel voor de groei van elke persoon.

Dankzij het anders-zijn van de andere worden we samen meer mens!

Onze broosheid kan bron van genade worden.

Als mijn eigen ervaring me bekwaam maakt de kwetsbaarheid van de andere te aanvaarden, dan wordt mijn eigen kwetsbaarheid een zegen.

Onze eigen broosheid erkennen, in gesprek uiten laat ons de positieve kant ervan ontdekken.

Ja, we zijn inderdaad 'schat in aarden kruik'! Wat de mensen van ons verwachten, dat is oprechte eenheid in ons leven.

"Veerkracht": ertoe komen na trauma's, kwetsuren, dankzij innerlijke kracht en steun van buiten ons, nieuwe situaties aan te kunnen, positief te beleven.

"Daadwerkelijk meeleven" is méér dan empathie, want dan gaat het niet alleen om meevoelen maar om een empathie die tot concrete daden leidt.

Het was goed de sessie af te sluiten met een Eucharistie: dankviering voor de nieuwe inzichten in onszelf, in onze groeikansen vanuit onze negatieve ervaringen!

Julienne Byengangu en Docile Mudaganda in Bukavu omwille van de vulkaanuitbarsting

FAMILIENIEUWS

Overlijden:

Op 14 juni stierf Claudine, het jongste zusje van Priscille Uwimana en de papa was op dat moment ook ernstig ziek.

Op 16 juni is de broer van Vincianne die in België woonde gestorven

Wij drukken ons medeleven met de familie uit

En bidden voor de overledenen en om troost voor de familie.

Zieken:

Op 14 juni werd Virginia opgenomen in de intensieve dienst van de kliniek met longontsteking door Covid 19. We waren toch angstig of ze het zou te boven komen. Maar na bijna 14 dagen mocht ze naar huis om er verder verzorgd te worden en op krachten te komen.

We bidden voor haar en andere zieken die we kennen om moed en vertrouwen.

Speciale gebeurtenis: Op 27 juni, in Bukavu, na ongeveer 4 jaar vorming hebben 10 jonge vrouwen het aangedurfd om als novicen nu hun 1ste geloften publiekelijk uit te spreken. Hun keuze voor een leven

in dienst van God doorheen de dienst aan medemensen binnen onze congregatie van de Heilige-Familie werd hierdoor bevestigd.

We zijn er blij om en danken de Heer om hen.

Maar we bidden ook om de Geest van liefde en trouw in het beleven van hun geloften.

